

بررسی مراحل رشد و نمو میوه و معرفی مناسبترین زمان برداشت با تعیین درصد روغن در رقم زراعی زیتون

علی اصغر زینانلو^۱، حسن ابراهیم زاده^۲، علیرضا طلائی^۳، احمد خلیقی^۴، جواد لامعی^۵

۱- مرکز تحقیقات کشاورزی زنجان ۲- تهران، دانشگاه تهران، دانشکده علوم، گروه زیست شناسی ۳- کرج، دانشکده کشاورزی، گروه باغبانی ۴- کرج، دانشکده کشاورزی، گروه باغبانی ۵- زنجان، مرکز تحقیقات کشاورزی

برای بررسی روند رشد و نمو میوه، تشکیل روغن و تغییرات کمی آن در ارقام بلیدی، لچینو، زرد، روغنی از هفته دوم پس از تشکیل میوه تا آخر پائیز هر ۱۵ روز یکبار اقدام به نمونه برداری شد. صفات مربوط به رشد و نمو میوه و درصد روغن هر مرحله برای ارقام اندازه گیری شد. در رقم زرد زیتون وزن میوه از ابتدای تشکیل تا آخر تابستان روند افزایشی سریع دارد و حداکثر وزن آن در اول آذر ماه است. در ابتدای دوره رشد میوه، منحنی درصد ماده خشک نزولی است. در تابستان ماده خشک به حالت ثابت باقی می ماند و از اول افزایش می کند. ۶۰٪ کل روغن در میوه تا اول پائیز تجمع یافته پائیز درصد ماده خشک شروع به در این زمان زرد زیتون دارای ۳۶٪ روغن در ماده و مابقی تا اول آذر ماه ستر می شود و خشک بوده و بهترین زمان برداشت آن می باشد. میوه لچینو: پارامترهای رشد میوه در یکماه اول پس از تشکیل میوه بیشترین سرعت رشد را دارند. در یکماه اول دوره رشد فقط ۱۰٪ کل روغن در میوه تشکیل می شود ولی از اول تابستان سرعت سنتز روغن به شدت افزایش یافته و در آخر تابستان ۵۶٪ کل روغن تشکیل شده و ۳۵٪ باقیمانده در طول ماههای مهر و آبان ساخته می شود. در اول آذر درصد روغن در ماده خشک در حد ۵۳/۲٪ باقی می ماند و بهترین زمان برداشت میوه آن اول آذرماه می باشد. بلیدی: طول میوه در دو ماهه اول دوره رشد به ۱۰۰٪ اندازه نهائی خود می رسد. میانگین دو ساله مقدار روغن در ماده خشک نشان می دهد که حداکثر آن در اول آذرماه ۵۱/۲٪ می باشد. بهترین زمان برداشت آن اول آذر ماه می باشد.

رقم روغنی: رنگ میوه از زمان تشکیل به رنگ سبز بوده و در اواسط شهریور به بنفش تغییر یافته و در اول آبان ماه به رنگ کاملاً سیاه تبدیل می شود. تغییرات روغن همگام با تغییرات وزن میوه است. سیر افزایش درصد روغن در ماده تر و ماده خشک از ابتدای فصل تابستان شروع و تا اول پائیز ادامه می یابد. مقدار روغن در ماده تر در ۱۵ آبان به حداکثر خود ۴۸/۶۷٪ می رسد. بهترین زمان برداشت را می توان از ۱۵ آبان ماه به بعد پیشنهاد نمود.